

Процесуальні рішення та закінчення досудового розслідування

Постанови, акти та документальне оформлення завершення досудового провадження

Постанови слідчого: правова основа та значення

Постанова — основна форма документального оформлення процесуальних рішень слідчого. Це юридичний акт, який відображає процесуальну самостійність слідчого, що реалізується в межах наданих законом повноважень та під процесуальним керівництвом прокурора.

Визнання потерпілим

Офіційне надання статусу потерпілому з відповідними правами (ст. 55)

Залучення експерта

Залучення експерта для проведення необхідної експертизи (ст.243)

Речові докази

Визнання предметів речовими доказами у кримінальному провадженні (ст. 100)

Процесуальне керівництво прокурора

Форми керівництва:

- Письмові вказівки щодо напрямів розслідування
- Постанови прокурора з обов'язковою силою
- Контроль за законністю дій слідчого
- Скасування незаконних постанов

Обвинувальний акт: структура та зміст

Обвинувальний акт — це процесуальний документ, який складається прокурором, завершує етап досудового розслідування та передає кримінальне провадження на розгляд суду. Він повинен містити повну, об'єктивну та юридично правильну оцінку зібраних доказів.

1

Формулювання обвинувачення

Чітко визначена кримінальна кваліфікація та опис дій

2

Виклад фактів

Детальна розповідь про фактичні обставини в хронологічному порядку

3

Правова кваліфікація

Застосована норма закону з посиланням на статті КК України

4

Обтяжуючі/пом'якшуючі обставини

Фактори, що підвищують/знижують ступінь вини та можливе покарання

Складові частини обвинувального акта

Реєстр матеріалів

Повний перелік всіх документів, які входять до матеріалів досудового розслідування (ст.291)

Розписка про вручення

Підтвердження того, що всі сторони отримали копії обвинувального акта (ст.293)

Додаткові матеріали

Пом'якшуючі обставини: юридичне значення

Пом'якшуючі обставини обов'язково враховуються судом при визначенні виду та міри покарання. Слідчий та прокурор, дотримуючись принципу всебічності, повноти та неупередженості, зобов'язані встановити усі обставини, які можуть мати значення для справи, зокрема ті, що пом'якшують відповідальність підозрюваного, включаючи мотиви злочину та дані про особу винного.

Поведінка після злочину

Активне сприяння розкриттю злочину, компенсація шкоди, щире каяття

Особисті обставини

Вік, здоров'я, сімейні зв'язки, попередня репутація

Обставини вчинення

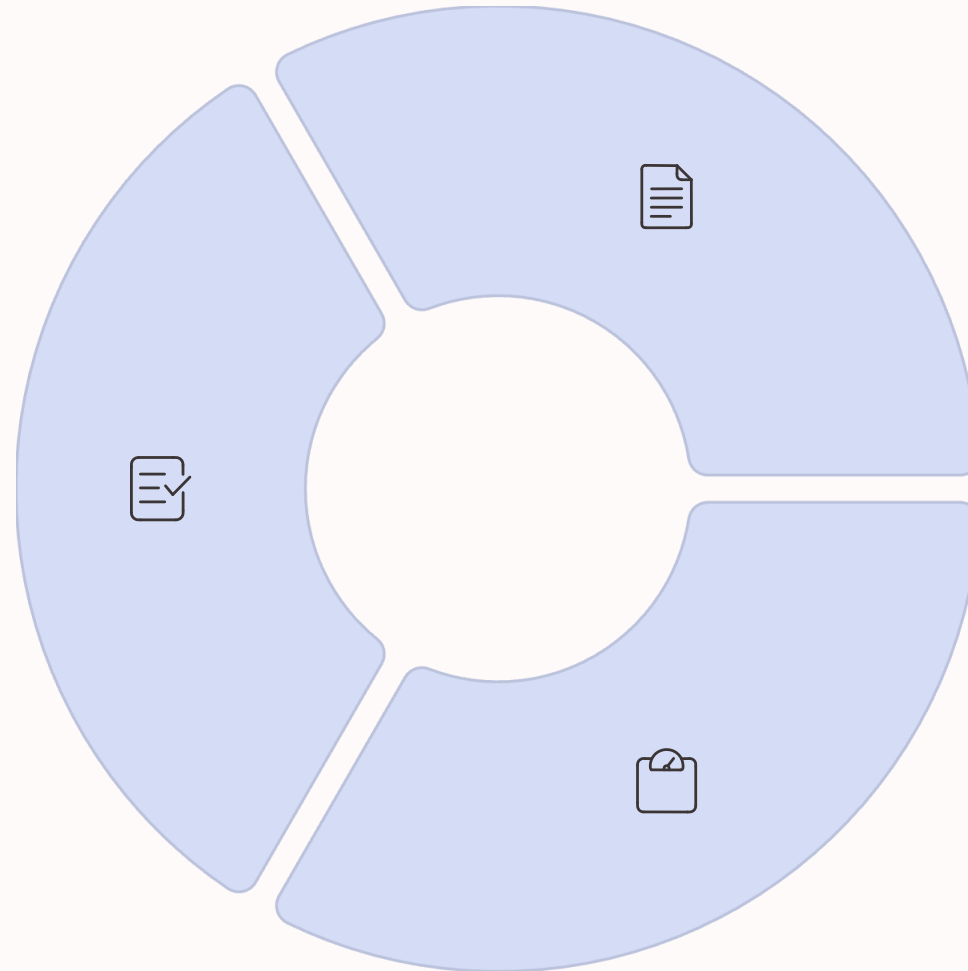
Емоційний стан, психічний або фізичний або примус, скрута

Постанова про закриття кримінального провадження: підстави та форми

Кримінальне провадження на стадії досудового розслідування закривається постановою слідчого за погодженням з прокурором або постановою прокурора. Після повідомлення про підозру рішення приймає виключно прокурор.

Закриття можливе за реабілітуючих та нереабілітуючих підстав, кожна з яких має значні правові наслідки.

Реабілітуючі підстави
Підозрюваний визнається невинним,
має право на відшкодування шкоди

Нереабілітуючі підстави
без реабілітації (смерть, амністія тощо)

Процесуальні наслідки
Різні наслідки залежно від виду
закриття та застосованої підстави

Альтернативне закінчення: угоди між сторонами

Угода про визнання винуватості

Добровільне визнання підозрюваним своєї вини в обмін на пом'якшення покарання. Вимагає схвалення прокурора та суду, забезпечує ефективність правосуддя.

Угода про примирення

Добровільна угода між потерпілим та підозрюваним/обвинуваченим про вирішення конфлікту

Клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності

Стороною обвинувачення може бути подане клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності у випадках, передбачених законом. Це акт змішаного характеру, який завершує провадження без признання винуватості, але без реабілітації.

- 1** Підстави
Визначені законом умови для можливого звільнення
- 2** Розгляд
Судовий розгляд клопотання та дослухування сторін
- 3** Рішення
Судова ухвала про задоволення або відхилення клопотання

Завершення: ключові висновки

Досудове розслідування завершується шляхом прийняття прокурором одного з таких процесуальних рішень, яке оформлюється відповідним документом: винесення постанови про закриття кримінального провадження, складання обвинувального акта та направлення його до суду; подання до суду клопотання. Кожна форма завершення має самостійне юридичне значення і визначає подальшу долю кримінального провадження — його остаточне закриття або передачу на судовий розгляд.

Процесуальна законність

Усі рішення повинні суворо відповідати вимогам КПК України

Об'єктивність

Слідчий та прокурор зобов'язані дослідити всі обставини неупереджено

Дотримання прав

Гарантування прав усіх учасників кримінального провадження

Справедливість

Забезпечення справедливого судового розгляду для всіх сторін